

There are provisions in Turkish legislation on hate speech.

- Article 17 of the Constitution of the Republic of Turkey (protect and improve his/her corporeal and spiritual existence), Article 20 (respect for his/her private and family life), Article 26/2 ("reputation" as a legitimate justification on the restriction of the freedom of expression),
- Article 216 of the Turkish Criminal Law (provoking hatred, hostility or humiliation).

What kind of expressions?

All forms of expressions against a particular group which spread, incite, promote, justify hatred based on **intolerance** are considered as hate speech.

What kind of intolerance?

- Ethnic,
- Disability,
- Racist,
- Denialism and revisionist,
- Religious,
- Threat to the democratic society
- Homophobic,
- (based on the totalitarianism) etc.

Why?

There is fight against hate speech, because tolerance and respect of the dignity of all human beings constitute the foundations of a democratic and pluralistic society.

Where?

We are facing with expressions which are regarded as hate speech in our daily lives, private and public life, in politics, in print media and on the internet; particularly on social media. Especially "online" fight against hate speech holds great importance today. In this context, "no to hate speech movement" launched by the Council of Europe is an effective campaign against hate speech on international ground.

<http://www.coe.int/en/web/no-hate-campaign>

"offending, shocking or disturbing" opinion ≠ hate speech

Expressions which are regarded as hate speech can be restricted according to the Convention Article 10/2. In accordance with Convention Article 17, the most extreme examples of hate speech, such as denial of the Holocaust, fall outside the protection of Article 10. However, it does not mean that all criticism against a certain cultural or religious belief or practice can be prohibited even if it is disturbing, shocking or offending.

The hate speech reaches its most dangerous point when it also includes incitement to violence.

Türk Yargısının İfade
Özgürlüğü Konusunda
Kapasitesinin Güçlendirilmesi
AB – AK Ortak Projesi
hakkında bilgi almak için
lütfen web sayfamızı ziyaret
ediniz:

Should you require further
information on the EU-CoE
Joint Project on Strengthening
the Capacity of Turkish
Judiciary on Freedom of
Expression,
please visit our webpage:

<http://ifadeozgurlugu.taa.gov.tr>

TUR
ENG

www.coe.int/ankara

Avrupa Konseyi
Ankara Program Ofisi

R. Tagore Cad. No: 10/8
06550 Çankaya, ANKARA
T: +90 (312) 468 84 64
F: +90 (312) 468 84 06

Bu Proje, Avrupa Birliği, Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa Konseyi tarafından birlikte finanse edilmekte ve Avrupa Konseyi tarafından yürütülmektedir. Bu Projenin sözleşme makamı Merkezi Finans ve İhale Birimidir.

This Project is co-funded by the European Union, the Republic of Turkey and the Council of Europe and implemented by the Council of Europe. The Central Finance and Contracts Unit is the contracting authority of this Project.

TÜRK YARGISININ İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KONUSUNDA KAPASİTESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ
AVRUPA BİRLİĞİ - AVRUPA KONSEYİ ORTAK PROJESİ

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

STRENGTHENING THE CAPACITY OF THE TURKISH JUDICIARY ON FREEDOM OF EXPRESSION
EUROPEAN UNION – COUNCIL OF EUROPE JOINT PROJECT

NEFRET
SÖYLEMİNE
HAYIR DE!
SAY **NO** TO
HATE SPEECH!

MADDE 10: İfade Özgürlüğü

1. Herkes ifade özgürlüğü hakkına sahiptir. Bu hak, kamu makamlarının müdahalesi olmaksızın ve ülke sınırları gözetilmeksizin, kanaat özgürlüğünü ve haber ve görüş alma ve verme özgürlüğünü de kapsar. Bu madde, Devletlerin radyo, televizyon ve sinema işletmelerini bir izin rejimine tabi tutmalarına engel değildir.
2. Görev ve sorumluluklar da yükleyen bu özgürlüklerin kullanılması, yasayla öngörülen ve demokratik bir toplumda ulusal güvenliğin, toprak bütünlüğünün veya kamu güvenliğinin korunması, kamu düzeninin sağlanması ve suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın, başkalarının şöhret ve haklarının korunması, gizli bilgilerin yayılmasının önlenmesi veya yargı erkinin yetki ve tarafsızlığının güvence altına alınması için gerekli olan bazı formaliteler, koşullar, sınırlamalar veya yaptırımlara tabi tutulabilir.

MADDE 17: Hakları kötüye kullanma yasağı

Bu Sözleşme'deki hiçbir hüküm, bir devlete, topluluğa veya kişiye, Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerin yok edilmesi veya bunların Sözleşme'de öngörülmüş olandan daha geniş ölçüde sınırlandırılmalarını amaçlayan bir etkinliğe girişme ya da eylemde bulunma hakkı verdiği biçiminde yorumlanamaz.

http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf

Nedir?

Nefret söylemi ile ifade özgürlüğü çatışabilir!

Nefret söylemi hakkında evrensel anlamda kabul edilmiş bir tanım yoktur. Her ne kadar; devletler mevzuatlarında nefret söylemini yasaklayan düzenlemelere yer vermiş ise de; hangi söylemin yasak kapsamında yer aldığı mevzuat devletler yönünden farklılıklar göstermektedir.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin R97(20) sayılı Tavsiye Kararı'nda nefret söylemi şu şekilde tanımlanmaktadır:¹ **"ırkçı nefreti, yabancı düşmanlığını, Yahudi düşmanlığını veya azınlıklara, göçmenlere ve göçmen kökenli insanlara yönelik saldırgan ulusalcılık ve etnik merkezilik, ayrımcılık ve düşmanlık şeklinde ifadesini bulan, hoşgörüsüzlüğe dayalı başka nefret biçimlerini yayan, kışkırtan, teşvik eden veya meşrulaştıran her türlü ifade biçimi."**

¹ [http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/hrpolicy/other_committees/dh-igbt_docs/CM_Rec\(97\)20_en.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/hrpolicy/other_committees/dh-igbt_docs/CM_Rec(97)20_en.pdf)

Nefret söylemi ile ilgili hükümler ulusal mevzuatta bulunmaktadır.

- T.C. Anayasası 17. madde (kişinin manevi varlığının korunması hakkı), 20. madde (özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine saygı), 26. maddenin 2. fıkrası (ifade özgürlüğünün kısıtlanması konusunda meşru bir gerekçe olarak "şöhret"),
- Türk Ceza Kanunu 216. madde (halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşışılama).

Ne tür söylemler?

Belli bir gruba karşı nefreti teşvik eden, yayan, arttıran, meşru sayan ve **hoşgörüsüzlüğe** dayalı her türlü ifade nefret söylemi kapsamındadır.

Nasıl bir hoşgörüsüzlük?

- Etnik nefret,
- Irk dayalı nefret,
- Dine dayalı nefret,
- Cinsel yönelime dayalı nefret,
- Fiziki engele dayalı nefret,
- İnkarcı söylemlere dayalı nefret,
- Demokratik topluma totaliter temelli tehdit vs.

Neden?

Nefret söylemi ile mücadele edilir çünkü hoşgörü ve insanlık onuruna saygı duyulması demokratik ve çoğulcu demokrasinin temelleri arasında yer alır.

Nerede?

Nefret söylemi teşkil eden ifadeler günlük yaşamımızda, kamusal ve özel hayatta, siyaset sahnesinde, basında ve internet ortamında, özellikle de sosyal medyada karşımıza çıkabilir. Özellikle "online" nefret söylemi ile mücadele günümüzde büyük bir önem taşımaktadır. Bu kapsamda uluslararası arenada özellikle Avrupa Konseyi bünyesinde başlatılan "nefret söylemine hayır" girişimi etkili bir kampanyadır.

<http://www.coe.int/en/web/no-hate-campaign>

"Rahatsız eden, şoke eden veya sarsan" düşünce ≠ nefret söylemi

Nefret söylemi sayılacak ifadeler Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) madde 10/2 gereğince kısıtlanabilir. Ayrıca Yahudi soykırımının inkarı gibi nefret söylemlerinin en aşırı örnekleri Sözleşme madde 17 uyarınca, madde 10 korumasının dışındadır. Ancak belli bir kültürel veya dinsel inanca veya uygulamaya karşı her türlü eleştirel ifadenin rahatsız edici, şoke edici ya da sarsıcı dahi olsa yasaklanabileceği anlamına gelmez.

Nefret söylemi şiddete teşvik de içerdiği takdirde söylemin en tehlikeli haline bürünmüş olur.

ARTICLE 10: Freedom of expression

1. Everyone has the right to freedom of expression. This right shall include freedom to hold opinions and to receive and impart information and ideas without interference by public authority and regardless of frontiers. This Article shall not prevent States from requiring the licensing of broadcasting, television or cinema enterprises.
2. The exercise of these freedoms, since it carries with it duties and responsibilities, may be subject to such formalities, conditions, restrictions or penalties as are prescribed by law and are necessary in a democratic society, in the interests of national security, territorial integrity or public safety, for the prevention of disorder or crime, for the protection of health or morals, for the protection of the reputation or rights of others, for preventing the disclosure of information received in confidence, or for maintaining the authority and impartiality of the judiciary.

ARTICLE 17: Prohibition of abuse of rights

Nothing in this Convention may be interpreted as implying for any State, group or person any right to engage in any activity or perform any act aimed at the destruction of any of the rights and freedoms set forth herein or at their limitation to a greater extent than is provided for in the Convention.

http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_TUR.pdf

What is it?

Hate speech can conflict with freedom of expression!

There is no universally accepted definition on hate speech. Nonetheless, states have adopted laws on banning "hate speech" but those definitions differ from each other in particular on the concerns of what is banned.

The Council of Europe's Committee of Ministers' Recommendation 97(20) on "hate speech" defined the term as follows:¹ **"all forms of expression which spread, incite, promote or justify racial hatred, xenophobia, anti-Semitism or other forms of hatred based on intolerance, including: intolerance expressed by aggressive nationalism and ethnocentrism, discrimination and hostility against minorities, migrants and people of immigrant origin."**

¹ [http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/hrpolicy/other_committees/dh-igbt_docs/CM_Rec\(97\)20_en.pdf](http://www.coe.int/t/dghl/standardsetting/hrpolicy/other_committees/dh-igbt_docs/CM_Rec(97)20_en.pdf)